

FUSS EL VÉLE...

Kortárs művészeti kiállítás a Magyar Népmesék világáról

Fuss el véle...

THAT'S HOW THE STORY GOES

Kortárs művészeti kiállítás a Magyar Népmesék világáról
Contemporary Art Exhibition on the World of Hungarian Folktales

2025.09.11. – 2025.11.08.

YOUTH ART GALLERY | DEÁK 17
GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI
MŰVÉSZETI GALÉRIA

Kiállító művészek / Exhibiting artists:

BABOS Zsili Bertalan, CSÖKÖLY Adél, DANKÓ Boglárka, DÉS Márton, FAZEKAS Dániel, FELVIDÉKI Miklós, GÁMÁN Zsuzsa, HARANGOZÓ Imre, KOVÁCS Gabriella, KRÁL Lili, LÁSZLÓ Márk, MAROSI Panni, NÉMETH Gyula, NUNKOVICS Róbert, OFNER Gergely, PARÁZS Bianka és BALÁZS Ádám (Parbiart Studio), Petra Inez COMBARRO, STRASSER Brigitta, TÖRTELI Lilla, VIDRA Réka

Kurátor / Curator: GÁBRIEL Nóra, művészeti menedzser

ELŐSZÓ

A népmese sokkal több, mint egyszerű történet: közös kulturális kincs, amely generációkon átívelően formálja a gondolkodásunkat, világvéleményünket és a képzeletőrkünket – ezáltal a hagyományainkat is. Tanulságai révén nemcsak gyerekeknek szól, bár kétségtelen, hogy rájuk van a legnagyobb hatással. A mese talán legfontosabb tulajdonsága, hogy képes felszabadítani a fantáziánkat, megtanít különbséget tenni jó és rossz között, emellett játékos módon segít megérteni az emberi viselkedés rejtett törvényszerűségeit és belső működését. Miközben a gyermekek képzeletében életre kelnek a hősök, megelevenednek a csodák, és valóságossá válnak az erő- és tudáspróbák, valójában saját belső világuk épül fel szavakból, képekből és egyéni benyomásokból.

A *Fuss el véle...* kiállítás arra tesz kísérletet, hogy a népmese örökérvényű motívumait kortárs vizuális nyelven szólaltassa meg, gyermekek és kortárs művészek közös térben való megjelenítésével. A tárlat fókuszában a gyerekalkotások ösztönös ereje és közvetlensége párosul a kortárs művészek reflexív, sokrétű megközelítésével. A létrejövő párbeszéd – esztétikai vonatkozásán túl – mélyebb gondolatébresztő arról, hogyan él tovább a mese mint olyan a mai világban, illetve hogyan formálódik az egyéni tapasztalatok és társadalmi környezetünk tükrében.

A Deák17 Galéria hisz abban, hogy a mese mindenkié. A benne rejlő szimbólumok és tanulságok – kortól, nemtől, szociális háttértől és élettapasztalattól függetlenül – mindannyiunkhoz szólnak. Éppen ezért fontos, hogy olyan kulturális terek jöjjenek létre, ahol az egyetemességre törekvő szemlélet megmutatkozhat. A Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria éppen ilyen tér: ahol gyerekek és felnőttek, alkotók és befogadók, a hagyomány és a kortárs szemlélet egyenrangúan jelenhetnek meg. A *Fuss el véle...* kiállítás különlegessége a nyitottságban rejlik: abban, ahogyan a művészeti ágak széles skálája összekapcsolódik különféle generációkkal és történetekkel, így a mese tovább élhet újabb és újabb formában.

KAPOSI Dorka
igazgató

Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria

RECOMMENDATION

A folktale is much more than a simple story: it is a shared cultural treasure that shapes our thinking, our world views and our power of imagination – and therefore our traditions – over generations. Its lessons speak not only to children, even though they are undoubtedly the most affected by them. Perhaps the most important attribute of the folktale is that it can free our imaginations, teach us to distinguish between good and bad, and, in a playful manner, foster an understanding of the latent rules and internal workings of human behavior. While heroes come to life, miracles take place, and tests of strength and knowledge become reality in the imaginations of children, their own internal worlds are actually being constructed from words, pictures and individual impressions.

The That's How the Story Goes exhibition attempts to express the timeless motifs of the folktale in a contemporary visual language, by presenting the work of children and contemporary artists in a common space. The exhibition focuses on the instinctive power and immediacy of children's creations paired with the reflexive, multifaceted approach of contemporary artists. The resulting dialogue – beyond its aesthetic aspect – provokes thoughts on a deeper level of how the folktale continues its existence as such in today's world, and how it is shaped by individual experiences and our social environment.

The Deák17 Gallery believes that the folktale belongs to everyone. The symbols and lessons contained therein are directed at all of us, regardless of age, gender, social background or life experience. That is why it is important to establish the kind of cultural space showcasing an approach that strives for universality. The Deák17 Youth Art Gallery is just such a space: where children and adults, artists and visitors, and traditional and contemporary perspectives may appear on equal terms. What makes the "That's How the Story Goes" exhibition distinct is its openness: in the way a wide range of art forms connect with different generations and stories, allowing the folktale to live on in ever newer forms.

Dorka KAPOSI
director
Deák17 Youth Art Gallery

Fuss el véle...

Soha, sehol, sehogy sem találtam senkit, aki akár csak szebb, jobb vagy érvényesebb feleletet adott volna ezekre a mindig időszerű, égető kérdésekre:

Hol van már a szájhagyomány, hol vannak már az ismeretlen szerzők?

Mikor volt az az egyszer, és hol volt az a hol nem volt?

Kik voltak azok, akik boldogan éltek, amíg meg nem haltak?

De hallani már hallottam valakiről, egyvalakiről, akinek hatalma van a szavak és jelentések felett. Valakiről, aki nemcsak a mesében létezik, hanem a mesében is él. Több néven ismerjük, de mindig ugyanazt a valakit értjük alatta. Nevezzük őt most Mesemondónak. Vele – aki szabadon járkal a Valóságok (a mindennapi) és a Mesék (a csodák) világa között – kezdődik a mi mesénk is.

A valóságnak számtalan árnyalata létezik, de belső törvénye talán csak egy: minden ember halandó. A mindennapi élet bonyolult, kiszámíthatatlan, sőt gyakran hálátlan. A rossznak itt nem kötelessége jóra fordulni, a problémáknak nem kell megoldódniuk, és ritkán bukkanak fel önzetlen Segítők – varázserejű tárgyakról nem is beszélve. A jutalomért vagy a boldog befejezésért pedig bárki beállhat a sorba, nemcsak az, aki méltó rá. Az ennél szebb világok, ahol minden kívánság teljesül, a mesék világa.

Úti célunk, a magyar népmese univerzuma különös és különleges hely. Alapját a valóság talajára építették, elemeit a mindennapokból formálták, szerkezetét pedig hétköznapi emberek alkották meg. Így jött létre a magyar népmesék birodalma: közösségi munka eredményeként, az egyéni és kollektív szükségletekből kiindulva, majd azok változásait követve fejlődött tovább. Amikor kinőtte a valóság határait, képzeletbeli tájak felé kezdett terjeszkedni. Ekkor – állítólag – a Mesemondó, aki addig két világ közt élt, végleg tanyát vert a határvidéken, és egy égig érő fát ültetett, hogy onnan tartsa szemmel mindkét világ lakóit.

Most itt, a fa tövében várunk rá, miközben körülöttünk évszázadok emlékezete kavargó – múlt és jelen –, keverednek egymással valóságtöredékek és csodás elemek. A Mesemondó felbukkan: kezében súlyos kulcskarika, amelyről lekaszt egyet. Először üdvözlő minket a magyar népmese birodalmában, majd figyelmeztet: a most következő mese világa – és a benne átélt kalandok is – csak ebben a pillanatban, nekünk léteznek. Aki nem hiszi, járjon utána...

A Fuss el véle... című csoportos kiállítás nem a múltban, letűnt századok emlékezetében vagy egykori egyének – akik boldogan éltek, míg meg nem haltak – emlékei között keresgél elveszett jelentéseket. Ehelyett kortárs képzőművészek és a Galéria gyermekrajzpályázatának díjazottjai képzeletére bízta a népmesei világ bizonyos elemeinek újraalkotását – mégpedig a szóbeliség és az írásbeliség kifejezőeszközei nélkül. Emellett a népmesei világ térképének létrehozását tűzi ki célul: rajta a népmesei tér valóságos és csodás helyeivel, a népmesei társadalom szereplőivel, valamint az eligazodást segítő vagy hátráltató jelképekkel és szimbólumokkal.

A népi mesemondás és mesehallgatás gyakorlata évszázadokon keresztül alakította a szóbeli kultúrát, tartotta életben a néphagyományt, segítette a világ megismerését és megértését. Később a magyar népmesék lejegyzett változatai, a népmeseegyüttemények illusztrációi, majd a Magyar népmesék rajzfilmsorozat hatással voltak az írásbeli és a vizuális kultúrára; szöveg- és képi világuk generációkon át meghatározó szerepet töltött be az irodalmi és képzőművészeti alkotások létrehozásában, átélésében és értelmezésében.

Ez a gondolatmenet az, amihez a kiállítás koncepciója is kapcsolódik: tematikus kurátori válogatás jött létre, felkért kortárs művészek és gyermekek részvételével. A kiállítás egy kísérlet, amelynek célja a magyar népmesei világ aktualizálása, újrafelfedezése és újraalkotása, a jelen társadalmi és kulturális kontextusához kapcsolódva, a képzőművészet eszközeivel.

DANKÓ Boglárka
Mother of the Night
textilkollázs, hímzés, gyöngy / textile collage, embroidery, beads
2025

Never have I ever, anywhere or in any way, found anyone who could provide better, more beautiful or more valid answers to these always timely, burning questions:

Where has the oral tradition gone and where are the anonymous authors now?

When was that once upon a time and where was that land far, far away?

Who were those people who lived happily ever after, until the end of their days?

But I have heard of somebody, heard of a certain person who has power over words and meanings. Somebody who not only exists, but lives, in folktales. We know that somebody by many names, but always in the same person. Let us call that person the Storyteller. With the Storyteller – who crosses freely between the world of Reality (the everyday) and Tales (wonders) – our tale also begins.

Reality is immeasurably nuanced but has perhaps just one intrinsic code: all people are mortal. Everyday life is complicated, unpredictable and often unrewarding. Here evil is not required to turn into good, the resolution of problems is not inevitable, and rarely do selfless Helpers – say nothing of magical agents – appear. Anybody can line up for a reward or a happy ending, not only those who deserve it. Worlds more beautiful than this, where all wishes come true, are the worlds of folktales.

Our destination, the universe of Hungarian folktales, is a strange and special place. Its foundations were constructed on the ground of reality, its elements were shaped from the commonplace, and its structure formed by everyday people. Thus was established the realm of the Hungarian folktale: as the result of shared work, beginning with individual and collective needs, then developing further in line with changes to those needs. When it outgrew the boundaries of reality, it expanded in the direction of imaginary landscapes. It was then – supposedly – that the Storyteller, who had till now existed between the two worlds, set up a homestead in the borderland and planted a tree reaching to the sky from where to keep an eye on the inhabitants of both worlds.

Here and now, we wait for the Storyteller at the base of this tree, as the memory of centuries – past and present – swirl around us, a mingling of fragments of reality and elements of wonder. The Storyteller appears and takes a key from a heavy key ring. The Storyteller welcomes us to the realm of the Hungarian folktale and alerts us that the world of the tale to follow – and the adventures experienced therein – exists only in the moment, for us. Those who don't believe it, go and see for yourselves!

The group exhibition entitled That's How the Story Goes does not seek lost meanings in the past, in the memories of bygone centuries or long-gone individuals who lived happily ever after, until the end of their days. Instead, it delegates the imagination of contemporary artists and the winners of the Deák17 Youth Art Gallery's children's drawing contest to recreate certain elements of the world of folktales – albeit without the tools of the oral tradition or writing. It also aims to create a map of the world of folktales, containing its real and fantastical locations, the characters of folktale society and the signs and symbols that serve to orientate or divert.

The practice of telling and listening to folktales has shaped oral culture for centuries, kept folk traditions alive, and helped people learn about and understand the world around them. Later, the written versions of Hungarian folktales, the illustrations of folktale collections, and then the Hungarian Folktales animated series impacted written and visual culture; their textual and visual world has played an important role in the creation, experience, and interpretation of works of literature and fine arts for generations.

The exhibition concept also connects to this line of thought: a thematic curatorial selection took place, with the participation of the invited contemporary artists and the children. The exhibition is an experiment that aims to update, rediscover and recreate the world of Hungarian folktales, while making connections to the contemporary social and cultural context using the tools of fine art.

KETTŐSSÉG A MŰFAJBAN

Népmeseország talán egyszer volt, és hol nem volt. Arról, hogy akkor és ott, amikor és ahol talán volt, feltételezhető, hogy a valóságon innen, és a csodákon túl terült el. Elképzelhető, hogy csak egyetlen egy Népmeseország létezik, amiben minden nép összes népmeséje és még azok változatai is elférnek; ahogyan persze az is előfordulhat, hogy végtelen lehetséges országa és párhuzamos univerzuma van az összes, a népmese műfajon belüli létezőnek. A népmese világának egyetlen ismert előfeltétele és köztudott állandója – természetesen – egy párhuzam: az abban megnyilvánuló kettősség.

DÉS Márton
Vég-e? / The End?
akril, vászon / acrylic on canvas
2021

DÉS Márton
Tánc / Dance
akril, vászon / acrylic on canvas
2008

DUALITY IN THE GENRE

Once upon a time, there was, perhaps, a land of folktales. Concerning the then and there, the when and where of its existence, it can be assumed that it extended from reality to beyond wonders. It is conceivable that there is only a single Land of Folktales, in which all of the folktales of all peoples and even their variations fit; just as it may also be possible that there is a land and a parallel universe of infinite possibilities containing all that exists in the folktale genre. The only known prerequisite and generally agreed on constant of the world of folktales is – naturally – a parallel: the duality manifested in it.

PARÁZS Bianka és BALÁZS Ádám (Parbiart Studio)
Madarak / Birds
 mázolt kerámia / glazed ceramic piece
 2025

KETTŐSSÉG A MŰFAJBAN

Népmeseország tehát hol volt, hol nem volt – létezik is és nem is létezik a csodákkal teli mesei térben és a valóságok világában. Nem szerepel sem a világtatlaszban, sem a világtérképen; helye földrajzi koordinátákkal nem határozható meg, nevét pedig egyetlen útikalauz sem tartalmazza. Mégis mindenki, aki a keresésére indul, tudja, merre találja: ott van az Üveghegyen, az Óperenciás-tengeren és Hetedhétországon túl, árkon-bokron át, a szegény ember vagy az ördög hídján keresztül – minden olyan résben, ahol a valóság átszivárog a képzelet világába. A megszokott domborzati elemek – hegyek és völgyek, erdők és mezők, síkságok és dombságok – fegyelmezett sorokban, türelmesen várakoznak a határátkelő egyik oldalán, hogy a másikon, mesésebb térbeli formát ölthessenek. Ezek a csodákkal átszőtt tájak, szimbolikus helyek nem ismerik a távolságok hétköznapi mérőszámait vagy mérőeszközeit; nincsenek olyan leíró tulajdonságaik, amelyek bármely ismert koordinátarendszerben érvényesek lennének.

Népmeseországnak nincs térképe, nincsenek közlekedésre kijelölt részei vagy vonatkozó szabályai – mégis, a messzi földről érkezett, vagy váratlanul, véletlenül az újtjaira fordult idegenek is ismerősen járnak a talaján. Tudatosnak tűnő léptekkel haladnak, még az ismeretlen úti célok felé is. Segítik őket a patakok és a folyók, a tavak és a tengerek, amelyek a természet minden elemével együtt folyamatosan arra mozognak, és úgy alakulnak, ahogyan az egyes mesék sajátos úthálózata megkívánja. De azért még a népmesei helyeknek is – ahogyan az összes átlagos vagy különös térnek – van (persze szimbolikus) központja. Oda sietnek a magabiztos szereplők, és éppen annak képére formálódnak át az egyes elemek. Minden és mindenki egyszerre mozdul a Mesemondó és a mesekezdő hívó szavára.

STRASSER Brigitta
határ / border
mázos kerámia, üveg, vegyes technika / glazed ceramic, glass, mixed media
2025

STRASSER Brigitta
határ / border
mázos kerámia, üveg, vegyes technika / glazed ceramic, glass, mixed media
2025

VIDRA Réka
Mágneshegy (részlet) / Magnetic Hill (detail)
installáció (gyapjú, vad agyag, metál fólia) / installation (wool, wild clay, metal foil)
2025

DUALITY IN SPACE

So the once-upon-a-time land of folktales both exists and does not exist in a space of tales full of wonder and in the worlds of reality. It can be found neither in an atlas nor on the globe; its location cannot be determined by geographic coordinates, and its name is not included in any guidebook. Yet everyone who sets out in search of it knows where to find it: it is there, beyond the Glass Mountain, past the Óperenciás Sea and past Seven Times Seven Lands, through ditch and bush, and over the poor man's or the devil's bridge – in every gap where reality seeps into the world of imagination. The usual topographical elements – mountains and valleys, forests and meadows, plains and hills – wait patiently, neatly lined up, on one side of the border crossing to take on a more fabulous spatial form on the other side. These landscapes, symbolic places permeated with wonder, know no conventional measure or gauge of distance; they have no descriptive properties valid in any known system of coordinates.

The land of folktales has no map, no areas designated for travel or related rules – still, those who arrive there from distant lands, or outsiders who have taken an unexpected, accidental turn, walk its ground with familiarity. They advance with steps that appear deliberate, even in the direction of unknown destinations. They are helped by streams and rivers, lakes and seas, which, together with all the elements of nature, constantly move and take shape in the manner required by the network of paths in each specific tale. But even the places of folktales – like all ordinary or strange spaces – have a center (of course, symbolic). Confident characters hurry there, and the individual elements are transformed in its image. The words of the Storyteller starting the tale mobilizes everything and everyone at once.

MAROSI Panni
The Seven-Headed
 olaj, vászon / oil on canvas
 2025

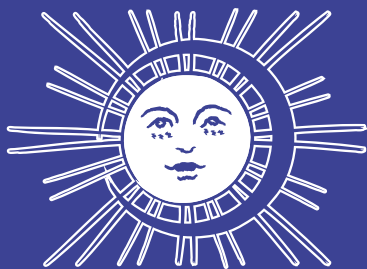
KOVÁCS Gabriella
Erdei út / Path
olaj, airbrush, vászon / oil and airbrush on canvas
 2025

KOVÁCS Gabriella
Labirintus / Labyrinth
olaj, airbrush, vászon / oil and airbrush on canvas
 2025

NUNKOVICS Róbert
Flottilla / Flotilla
pirográfia / pyrography
2023

KETTŐSSÉG AZ IDŐBEN

Népmeseországban az idő nem ismeri az órát, így annak mutatói lényegtelenek és közömbösek számára. Nem számít a homokóra pergése, a napóra árnyéka, az ingaóra kattogása, az analóg vagy digitális karóra némasága, sem az okosóra pontossága.

Az idő – hasonlóan azokhoz a lehetetlen kifejezésekhez, mint például a tér, a valóság vagy a világ – olyan fogalom, amelynek jelentése folyamatosan módosul és formálódik. Arról, hogy a számtalan jelentésmódosításon átesett, végtelen számú lehetséges magyarázattal rendelkező, sokszorosan rétegzett időfogalom mikor lép be az egyes – változatokban élő – népmesék életébe, egy dolog bizonyos: egyszer.

A hagyományos idő és a mesei idő szétválasztása sem túl nehéz feladat, hiszen az utóbbi olyannyira független a Valóságok világától, hogy nem egyszerűen csak nem vesz tudomást az ott eltelt percekről, negyed- és félórákról, órákról, hanem még hatalma is van fölöttük. Bármikor megállíthatja, késleltetheti, siettetetheti vagy feltartóztathatja az egyik idő a másik haladását – s amely erre képes, arról tudni lehet: az maga a csoda.

A mesekezdő és mesezáró formulák közé zárt világ csoda-ideje megengedő: a hősök éveket tölthetnek vándorlással egyetlen mondat alatt, sárkányok és királylányok aludhatják az igazak álmát évtizedekig, mielőtt még boldogan élnek – vagy halnak.

Máskor három nap és három éjjel hirtelen századokká tágu. Időszámításra sincs szükség ott, ahol a múlt, jelen és jövő kényére-kedvére összefonódik: minden múlt egy jelenben él tovább, és jóslatok vetítik előre az elkerülhetetlen jövőt. Az idő kettőssége a mese világában az örökkévalóság és az elmúlás egyidejű tapasztalata. Ebbe a kettősségbe az is belefér, hogy a mesei történetek ideje és a történetmondás ideje – legyen az hallgatás, olvasás vagy nézés – egyben a Valóságok világának ideje is. Így a meseidő nem csupán egy külön világban érvényes, hanem időnként még a hétköznapi halandók idejével is gazdálkodhat.

FAZEKAS Dániel
**Wish to have
a home 03**
akril, zsírkréta, vászon
/ acrylic and crayon
on canvas
2024

FAZEKAS Dániel
Wish to be a star 02
akril, vászon
/ acrylic on canvas
2024

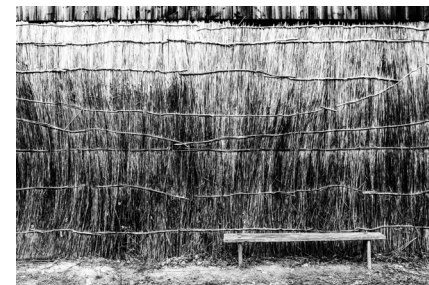
DUALITY IN TIME

In the land of folktales, time is not measured by a clock, its hands are irrelevant and indifferent. The grains of sand in an hourglass, the shadow of the sundial, the ticking of the pendulum clock, the silence of an analog or digital watch, or the accuracy of a smartwatch matter nothing.

Time – similar to impossible expressions such as space, reality or the world – is a concept whose meaning is constantly changing and taking shape. Although the concept of time has undergone countless changes in meaning and its multi-layered nature has an infinite number of possible explanations, when it enters into the world of individual folktales – existing in variations – one thing is certain: once.

Separating conventional time from the time of tales is not a difficult task, as the latter's independence from the world of Realities is of such a scale that it not only ignores the minutes, quarter-, half-hours, and hours that have passed there, but has power over them. At any instant, one time may stop, slow, hasten or arrest the progress of another – and that power is a wonder in itself.

The wonder of time enveloped between the formulaic opening and closing lines of a folktale is lenient: heroes may spend years wandering in a single sentence, dragons and princesses may sleep deeply for decades before living happily ever after – or perishing. At other times, three days and three nights may suddenly extend into centuries. There is no need for telling time where the past, present and future intertwine on a whim: all pasts live on in a present, and prophecies project the inevitable future. The duality of time in the world of folktales is the simultaneous experience of the everlasting and the fleeting. The fact that the time during which the folktale takes place and the time during which it is told – be it hearing, reading or watching – coincides with the time of the world of Realities, is within the scope of this duality. Thus, the time of folktales is not only valid in a separate world, but may sometimes even manage the time of ordinary mortals.

GÁMÁN Zsuzsa
Magyaros - Hungária születése
/ Hungarian-style (The Birth of Hungaria)
 PhotoRag Metallic nyomatok
 / PhotoRag Metallic prints
 2019

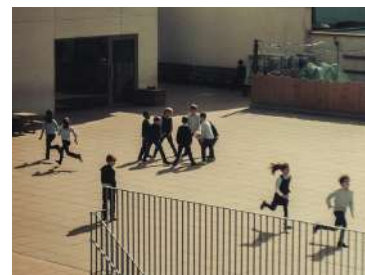

GÁMÁN Zsuzsa

Magyaros - Hungária születése / Hungarian-style (The Birth of Hungary)

digitális fotó; három szegmensből álló falikép / digital photo consisting of three segments

2019

OFNER Gergely
The Kindly Ones Distant as the Winter Sun
giclée nyomatok / giclée prints
 2023-2025

KETTŐSSÉG A TÁRSADALOMBAN

Népmeseország egyszerre őrzi és tükrözi a mindenkori valóságot: annak történelmét, kultúráját, hagyományait, társadalmi berendezkedését, értékrendjét és hiedelmeit. A szájhagyomány útján terjedő népmesékben a valóságra utaló elemek mindig igazodtak a mesélő és a befogadó közösség tapasztalataihoz – a mesemondó úgy alakította a történetet, hogy az azonnal ismerősnek és könnyen felismerhetőnek hasson. Így jöttek létre a számtalan változatban élő mesék, amelyek a mindennapok rendjét – a falusi életet, a paraszti munkát vagy a királyi udvart – mutatták be, miközben csodás elemekkel szőtték át a valóságot. Ezek a csodák nem minden szempontból tűntek hihetetlennek, de a hétköznapi valóságban mégsem történhetek volna meg.

A népmesékben az emberek és a csodás lények – legyenek jók vagy rosszak – mindig emberi tulajdonságokkal rendelkeznek, és a társadalom ismert rendjébe illeszkednek. Szereplőik szinte kivétel nélkül archetípusok: a pásztor, a szegényember, a király, a boszorkány vagy a tündér – mindannyian lesarkított, mégis jól azonosítható alakok. Közülük egyesek „hétköznapi halandók”, akik azok is maradnak a mese végéig, mások viszont – miután kiállják az összes próbát, túljutnak minden akadályon és legyőzik ellenfeleiket, többnyire csodás segítők támogatásával – hőssökké válnak. Ők a társadalmi ranglétra legaljáról közvetlenül az égig érő paszuly tetejére vagy a királyság élére ugranak, és minden elképzelhető jutalmat megnyernek: országot, kincset, királylányt, sőt néha még halhatatlanságot is.

STRASSER Brigitta
ösvény / path
interaktív installáció (mázás kerámia, fa, homok, lánc) / interactive installation (glazed ceramic, wood, sand, chain)
 2025

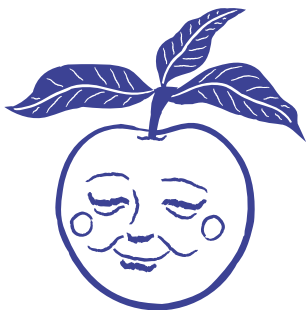
Petra Inez COMBARRO
Macskacicó metamorfózis / Kittycat metamorphosis
 porcelán kiegészítés / modified porcelain
 2025

Petra Inez COMBARRO
 Macskacicó metamorfózis
 porcelán kiegészítés

A formális és informális hierarchiák tehát a népmesében sosem állandók: a mesei időben bármikor, a mesei térben bárhol pillanatok alatt átrendeződhetnek. Ez maga a csoda. Ugyanakkor a hagyományos nemi szerepek sokkal kevésbé képlékenyek. A férfi hősök felemelkedése saját jellemükből táplálkozik – bátorságukon, leleményükön és kitartásukon át vezet az útjuk. A nőalakok – királykisasszonyok, szolgálólányok, boszorkányok vagy gazdasszonyok – ezzel szemben gyakran nemcsak tömlöcökben vagy kastélyokban vannak elrejtve, hanem sztereotípiákba is vannak zárva: jutalomként, akadályként, kiszolgáltatottként vagy elátkozottként jelennek meg. Sokszor csak „valamelyikként” léteznek, és életre csupán akkor kelnek, amikor a hős tekintete rájuk vetül. Mégis akadnak mesék, amelyek képesek cáfolni ezeket a törvényszerűségeket: bennük női szereplők is cselekvő hősökké válhatnak, vagy a társadalmi elvárásokkal szemben más rendet teremthetnek.

A hagyományos, szóbeli mesemondó szerepe mindig kulcsfontosságú: párbeszédet alakít ki, közvetíti a közösség tapasztalatát és tudását, ugyanakkor minden előadásban újrendezi azokat. Így maga is alakítja a társadalomról alkotott képet. A hallgatóság pedig részesévé válik a csodának, és a mesék segítségével megosztja a valóság terheit: a mese biztonságos közegében együtt fedezik fel, javítják ki vagy álmodják újra a világot, miközben lehetséges rendeket és világokat kísérleteznek ki.

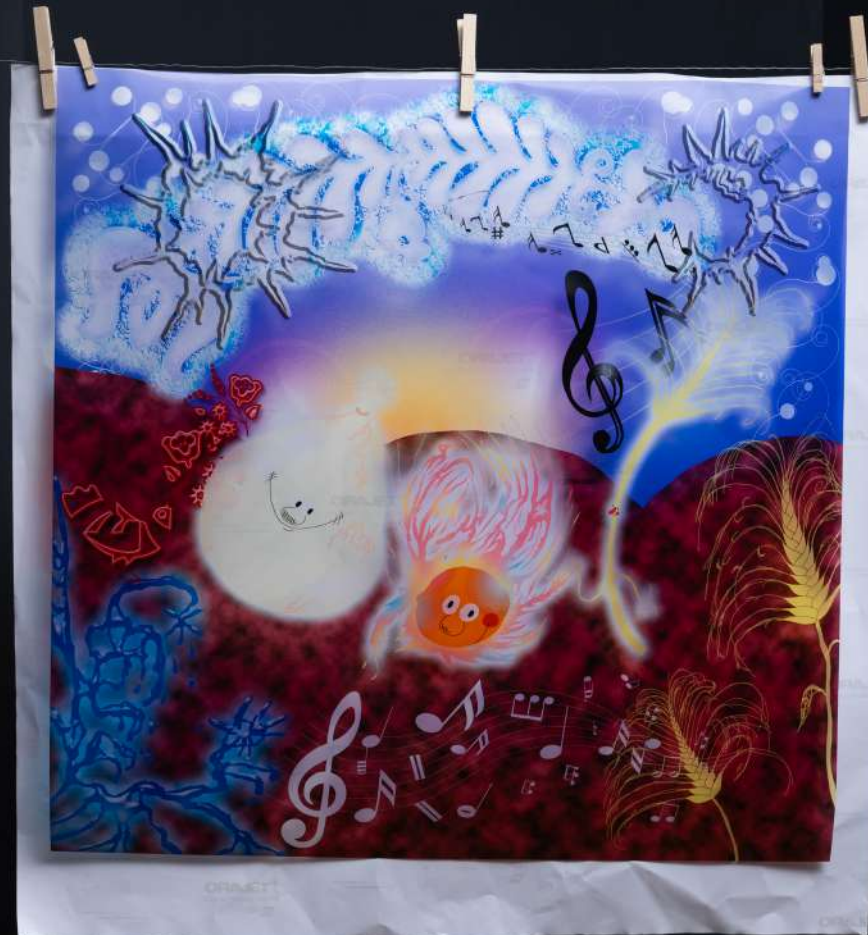
A népmesék társadalmi világa tehát nem merev, zárt struktúrákból áll, hanem nyitott rendszer is: egyszerre ábrázolja a mindennapok valóságát, rámutat a hierarchiákban kódolt igazságtalanságokra, hirdeti a képzelet szabadságát, és engedi elképzelni egy olyan rend lehetőségét, amelyben a változás nem káoszt, hanem egyén és közösség számára fenntartható létmódokat, életformákat teremt. Ez a kettősség – a rend és a rend felborulásának lehetősége – az, ami életben tartja és máig érvényessé teszi a magyar népmese társadalmi világát.

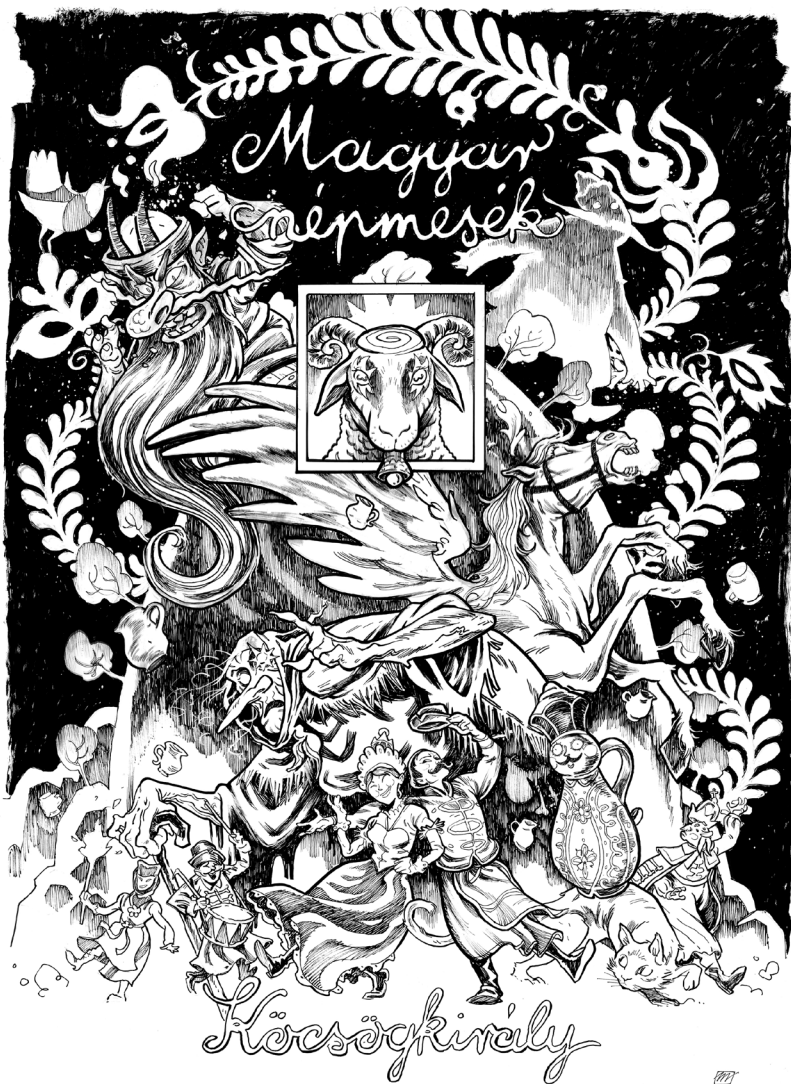
DUALITY IN SOCIETY

The land of folktales simultaneously preserves and reflects the reality at the time: its history, culture, traditions, social structure, value system and beliefs. In folktales transmitted through the oral tradition, the elements referencing reality were always aligned with the experiences of the storyteller and the community to which the story was directed – the storyteller shaped the story in such a way that made it immediately familiar and easily recognizable. This is how countless versions of folktales came about, presenting the order of everyday life – village life, peasant labour or the royal court – while weaving elements of wonder into reality. These wonders did not appear incredible in every respect, but they could not have taken place in everyday reality.

In folktales, people and magical creatures – be they good or bad – always have human qualities and conform to the known order of society. Their characters are almost without exception archetypes: the shepherd, the poor man, the king, the witch or the fairy – all of them uncomplicated, easily identifiable figures. Some of them are “ordinary mortals” and remain such until the end of the tale, while others – after enduring all trials, overcoming all obstacles and defeating their opponents, usually with the support of magical helpers – become heroes. They jump from the bottom of the social ladder immediately to the highest rung or to the head of the kingdom, winning every conceivable reward: a country, a treasure, a princess, and sometimes even immortality.

HARANGOZÓ Imre
A hólyag, a szalmaszál és a tűzes üszök / The Bladder, the Straw, and the Glowing Ember
 digitális nyomtatás / digital print
 2025

LÁSZLÓ Márk
Köcsökgirály / The Pot King
 tusrajz / ink on paper
 2025

Formal and informal hierarchies in folktales are never permanent: they can be rearranged instantly in the time and space of the tale. This is the wonder itself. At the same time, traditional gender roles are much less malleable. The rise of male heroes is driven by their own character – their courage, resourcefulness and perseverance leads them. Female figures – princesses, maids, witches or housewives – on the other hand are often not only hidden in dungeons or castles, but are also locked in stereotypes: they appear as rewards or obstacles, they are in jeopardy or cursed. They often only exist as “somebody”, and come to life only when the hero casts his gaze on them. Yet there are fairy tales that can refute these laws: in them, female characters may also become active heroes or establish an order that runs counter to the expectations of society.

The role of the traditional, oral storyteller is always crucial, shaping a dialogue, conveying the experience and knowledge of the community, while at the same time reorganizing them in each telling. In this way, the storyteller shapes the image of society. The audience, in turn, becomes a part of the wonder and, with the help of folktales, shares the burdens of reality: in the safe environment of the tale, they discover, repair or reshape the world together, while trying out alternative orders and worlds.

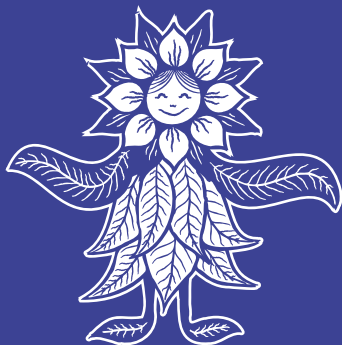
The society of folktales is not composed of rigid, closed structures, but is also an open system: it simultaneously depicts everyday reality, while pointing out the injustices encoded in hierarchies, it proclaims the freedom of imagination, and allows for imagining the possibility of an order in which change does not create chaos, but sustainable ways of existing and living for individuals and communities. This duality – the possibility of order and the overthrow of order – is what keeps the social world of Hungarian folktales alive and relevant to this day.

FELVIDÉKI Miklós
Koppláló Mátyás / Starving Matthias
print
2025

FELVIDÉKI Miklós
A kis gömböc / The Greedy Dumpling
print
2025

KETTŐSSÉG A TÖRVÉNYSZERŰSÉGBEN

A népmesei világ egyszerre követi a valóság törvényeit és szegi meg azok szabályait. A kő nehéz, a víz folyik – de közben a halott beszél, a paripa szárnyak nélkül repül, és a gonosz csak addig legyőzhetetlen, amíg valaki le nem győzi. A valóság törvényszerűségei és a csodavilág belső szabályai együtt és egyszerre működnek; olyan finoman rétegződnek egymásra, hogy egyik sem érvényteleníti a másikat. A mese törvényei így egyszerre ismerősek a tapasztalati világból, és mégis valószerűtlenek, hiszen túlmutatnak rajta.

A mindennapi valóságot a természet rendje, szükségszerűségei és ok-okozati viszonyai szervezik: a dolgok úgy vannak, ahogyan lenniük kell, és a változásokat tények, események, állapotok láncolatai írják le. A tények a világ legapróbb építőkövei – megfogalmazhatók mondatokban, de mindig többek annál, hiszen a mondatok referenciái maguk is a nyelven kívüli valóság részei. A valóság világa így rétegzett, kiismerhetetlen, és állandó átalakulásban van: minden folyamatnak előzménye és következménye van, minden állapot egy másikba fordul, minden esemény valami új felé mutat. E rétegződésben a szóbeli hagyomány különös szerepet játszik: a mesemondó egyszerre őrzi és alakítja azt, amit valóságként ismerünk, míg a tudatos gyűjtés és lejegyzés e gazdagságot rögzíti, de egyben át is rendezi.

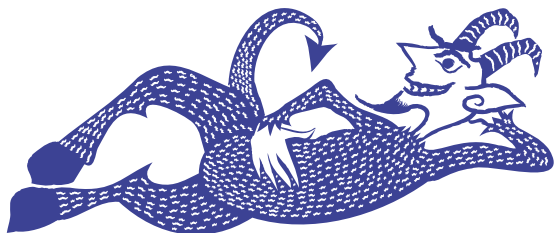
A mese világában azonban más törvények uralkodnak: itt a csoda, a varázs és a lehetőség számít szabálynak. Ami a mi világunkban lehetetlen, ott magától értetődő: a kacsalábon forgó vár, a beszélő állat vagy a tizenkét fejű sárkány éppoly szükségszerű,

CSÖKÖLY Adél
Búval bélelt Labubu / Labubu Stuffed with Sorrow
 installáció (textil, fém) / installation (textile, metal)
 2025

mint nálunk a gravitáció. A mesék a lehetséges világok egyik legősibb megfogalmazásai: ahol minden másképp is lehet, ahol a lehetetlenből szabály, a lehetőségből tényleges valóság lesz. Ez a modális logika teremti meg a mese önálló világát, amely nem tagadja, hanem kiegészíti a valóság rendjét.

A törvényszerűségek kettőssége éppen ebben rejlik: a mese egyszerre ismeri és formálja a valóság szabályait, miközben átjárót nyit a világokon túlra. A természet rendje és a csodák logikája nem koltják, hanem gazdagítják egymást olyan feszültséget teremtve, amelyben a magyar népmesék világa mindmáig érvényes és eleven tud maradni.

DUALITY IN CONFORMITY TO PRINCIPLE

The world of folktales at once follows the laws of reality and violates those rules. The stone is heavy, the water flows – but at the same time the dead speak, a horse flies without wings, and evil is only invincible until someone defeats it. The laws of reality and the internal rules of the world of wonder work together and simultaneously; their layers, one on top the other, are so thin that neither invalidates the other. The laws of the folktale are thus simultaneously familiar from the world of experience, and yet unreal, as they point beyond it.

Everyday reality is organized according to the order, necessity and causal relationships of nature: things are as they should be, and changes are described by series of facts, events, and states. Facts are the smallest building blocks of the world – they can be formulated in sentences, but they are always more than that, as the things to which sentences refer are themselves part of the reality outside of language. The world of reality is thus stratified, unknowable, and in a state of flux: every process has a precedent and a consequence, every state transforms into another, every event indicates something new. In these layers, oral tradition plays a special role: the storyteller simultaneously preserves and shapes what we know as reality, while collection and transcription records but also rearranges this richness.

In the world of folktales, different laws prevail: here wonders, magic and possibility count as rules. What is impossible in our world is self-evident there: a castle on stilts, a talking animal or a twelve-headed dragon are as necessary as gravity is for us. Folktales are among the most ancient formulations of possible worlds: where everything can be

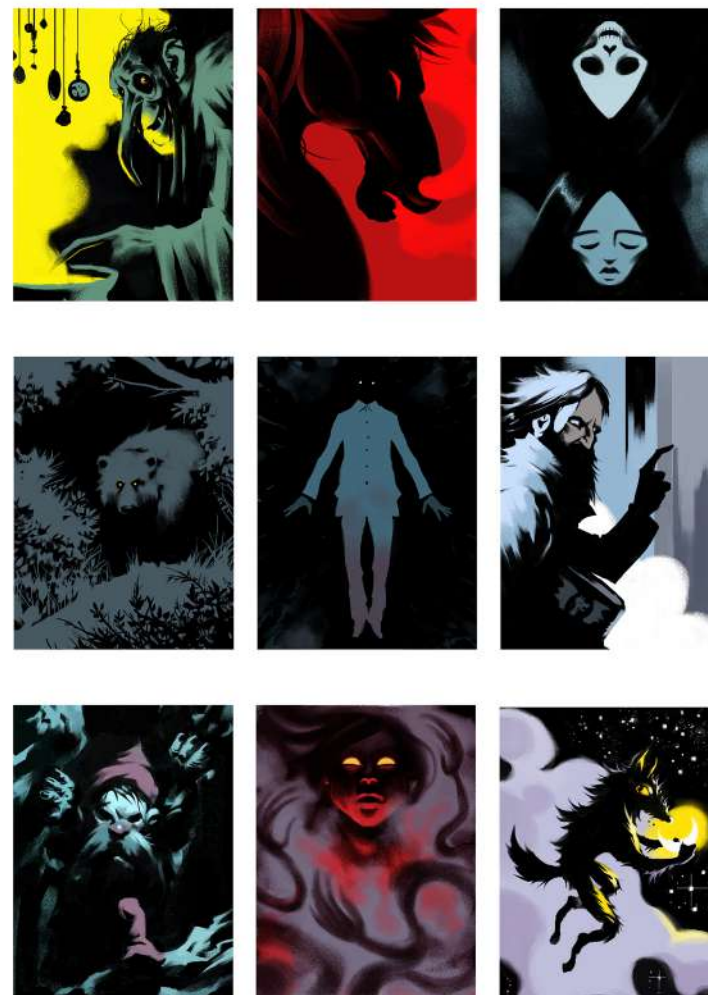
DÉS Márton
Elsőáldozók az úrnapi körmeneten Rimócban / First Communicants at the Corpus Christi Procession in Rimóc
(Korniss Péter fotója alapján / based on the photograph of Péter Korniss)
akril, vászon / acrylic on canvas
2024

different, where the impossible becomes a rule, and possibility becomes actual reality. This modal logic creates the independent world of folktales, which does not deny but complements the order of reality.

The duality in conformity to principle lies precisely in this: the folktale simultaneously acknowledges and shapes the rules of reality, while opening a gateway to the worlds beyond. The order of nature and the logic of wonders do not extinguish, but rather enrich each other, creating a tension in which the world of Hungarian folktales can remain relevant and alive to this day.

NÉMETH Gyula
Magyar Boszorkánykönyv (válogatott oldalak) / The Hungarian Book of Witches (selected pages)
digitális nyomtatás / digital print
 2025

NÉMETH Gyula
Bestiarium Hungaricum (válogatott oldalak / selected pages)
digitális nyomtatás / digital print
 2023

BABOS ZSILI Bertalan
Választás / Choice
 olaj, vászon / oil on canvas
 2025

BABOS ZSILI Bertalan
Mesemozaik / Fairy-Tale Mosaic
 mozaikszobor / mosaic sculpture
 2025

TÖRTEI Lilla
Szelidítő / The Tamer
 fa, ceruza / wood, pencil
 2025

CSÖKÖLY Adél
Háztartás / Household
installáció (üveg, fém, textil) / installation (glass, metal, textile)
 2025

KRÁL Lili
Gyökerek és csillagok közt / Between Roots and Stars
installáció (papír, grafit, tükör) / installation (paper, graphite, mirror)
 2025

FUSS EL VÉLE...

Kortárs művészeti kiállítás a Magyar Népmesék világáról

THAT'S HOW THE STORY GOES

Contemporary Art Exhibition on the World of Hungarian Folktales

2025.09.11. – 2025.11.08.

Kiállító művészek / Exhibiting artists:

BABOS Zsili Bertalan, CSÖKÖLY Adél, DANKÓ Boglárka, DÉS Márton, FAZEKAS Dániel, FELVIDÉKI Miklós, GÁMÁN Zsuzsa, HARANGOZÓ Imre, KOVÁCS Gabriella, KRÁL Lili, LÁSZLÓ Márk, MAROSI Panni, NÉMETH Gyula, NUNKOVICS Róbert, OFNER Gergely, PARÁZS Bianka és BALÁZS Ádám (Parbiart Studio), Petra Inez COMBARRO, STRASSER Brigitta, TÖRTÉLI Lilla, VIDRA Réka

Kurátor / Curator:

GÁBRIEL Nóra, művészeti menedzser

Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria

Budapest, 2025

ISBN: 978-615-6116-26-0

Szerkesztette / Edited by: CSONTOS Anna, TURÓCZI Réka Sára

Szöveg / Text by: GÁBRIEL Nóra

A szöveget lektorálta / Proofread by: TÓTH Ádám

Angol fordítás / English translation: Kenneth HANCOCK

Kiállítás arculat grafikai tervezése / Exhibition brand identity design: KOVÁCS Maja

Kiadványterv és nyomdai előkészítés / Design and prepress: KISS Richárd

D17 arculat és kiadvány sorozatterv / D17 image and layout series design: SZIGETI G. Csongor

Fotók / Photos: PITI Marcell, KOVÁCS Krisztián

Felelős kiadó / Published by:

Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria, KAPOSÍ Dorka

H-1052 Budapest, Deák Ferenc u. 17. I. emelet

+36 1 796 2998 / info@deak17galeria.hu

facebook.com/deak17galeria / instagram.com/deak17galeria / tiktok.com/@deak17galeria

www.deak17galeria.hu

DEÁK 17
GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI
MŰVÉSZETI GALÉRIA

BUDAPEST

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásával működő Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galéria állandó és időszakos kiállítások, képző- és iparművészeti tárlatok, szakmai beszélgetések és különböző művészetpedagógiai foglalkozások szervezésével járul hozzá a 3 és 23 év közötti fiatalok művészeti neveléséhez.

Deák17 Youth Art Gallery, which is also a public space and an art education center, aims at filling the gap in art education, patronage, and talent education for the young generation aged between 3 and 23 on national and international levels. In this context, the Gallery shows permanent and temporary exhibitions, and provides space for professional dialogue in the form of workshops and other educational activities.

DEÁN 17
GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI
MŰVÉSZETI GALÉRIA

